

คุณธรรม จริยธรรม

พื้นฐานในสังคมไทย

๕ ประการ

“คุณธรรม จริยธรรม ทำให้มนุษย์ผู้ประพฤติปฏิบัติ
มีคุณค่า และส่งผลให้สังคมน่าอยู่และสงบสุข”

ซื่อตรง

ซื่อตรง หมายถึง ความประพฤติที่จริงใจ ไม่เอนเอียง ไม่คดโกง ไม่โกหกหลอกลวงใคร ไม่ทำผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

ซื่อตรงจึงครอบคลุมถึงซื่อสัตย์ ทั้งในด้านกาย วาจา ใจ อยู่ด้วย ซื่อสัตย์เป็นความประพฤติของเฉพาะบุคคล แต่ซื่อตรงนั้น นอกจากเป็นความประพฤติของตนเองยัง ครอบคลุมไปถึงส่วนรวมทั้งองค์กรด้วย

ผู้ที่ซื่อตรงนั้น นอกจากตนเองจะเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์แล้ว ยังต้องไม่เพิกเฉย ไม่ยอมให้ผู้ที่อยู่รอบข้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยนั้น ทำการใด ๆ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เบียดบัง ฉ้อราษฎร์ บังหลวง ต้องไม่หวาดกลัวต่ออิทธิพลของบุคคลที่ประพฤติมิชอบ อีกทั้งยังต้องหาทางยับยั้ง ต่อต้านการกระทำที่ทุจริตที่มีขบนั้น อย่างสุดฤทธิ์ เพื่อผดุงไว้ ซึ่งความถูกต้องในสังคม

ความซื่อตรง แบ่งออกเป็น ๕ ประการ ได้แก่

๑. ซื่อตรงต่อตนเอง คือ การไม่โกหกตนเอง ซื่อสัตย์ สุจริตต่ออุดมการณ์ของตน ไม่ฝืนใจทำในสิ่งที่ไม่ใช่ปณิธานของตนเอง

๒. ซื่อตรงต่อบุคคลอื่น คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เนรคุณผู้มีพระคุณ และไม่เป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก

๓. ซื่อตรงต่อเวลา คือ จะนัดหมายกับใคร หรือจะทำงานสิ่งใดก็ให้ตรงเวลาที่กำหนดไว้ และไม่เอาเวลาราชการไปทำประโยชน์ส่วนตัว

๔. ซื่อตรงต่อวาจา คือ เมื่อได้รับปากกับใครว่าจะทำสิ่งที่ดีและสุจริต ก็ให้กระทำตามที่ได้ลั่นวาจาไว้ จะไม่ทำสิ่งที่ไม่ดีและทุจริต

๕. ซื่อตรงต่อหน้าที่ คือ ซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อหน้าที่การงานของตน ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ละทิ้งหน้าที่ และปิดความรับผิดชอบ

มีวินัย

มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นที่จะปฏิบัติตามในกรอบของ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี กฎหมาย ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อพึงปฏิบัติ

การมีวินัยนั้น ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามเป็นปึกแผ่นของสังคมและประเทศชาติ ชาติใดที่มีวินัยย่อมน่ามีความเข้มแข็ง มั่นคง เจริญก้าวหน้า มีความสามัคคีและเคารพกฎหมาย

การมีวินัยนั้น อาจมีวินัยในตนเอง ซึ่งหมายถึง การประพฤติของบุคคลตามระเบียบแบบแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดผลดีในทางปฏิบัติ ส่วนการมีวินัยในสังคมก็นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์ในสังคมมีแบบแผน ในการดำเนินชีวิตเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยความรับผิดชอบ ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่มีการ กระชกกระทั้งระหว่างกัน ย่อมเกิดความสงบสุขในสังคมนั้น เพื่อประโยชน์สุขของทุกคนร่วมกัน

เสียสละเพื่อส่วนรวม

เสียสละเพื่อส่วนรวม หมายถึง การยินยอมและเต็มใจที่จะกระทำการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่สาธารณะโดยไม่หวัง ผลตอบแทน

การเสียสละไม่ว่าสิ่งใดก็ตาม ถือเป็นการลดความเห็นแก่ตัวลง และช่วยให้ผู้อื่นหรือสังคมโดยรวมให้ได้ประโยชน์ อันเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดคุณงามความดีแก่ผู้เสียสละ

ผู้เสียสละย่อมเป็นผู้ที่เรียกได้ว่า เป็นผู้ที่มีจิตอาสา จึงเป็นการเสียสละแรงกายแรงใจให้แก่ผู้อื่นและสังคมโดยไม่หวัง ผลตอบแทน ผู้ที่มีความเสียสละและมีจิตอาสาย่อมเป็นผู้ที่สังคม ยกย่อง เพราะบุคคลเหล่านี้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ยึดหลักว่า คนเราจะอยู่รอดปลอดภัยมีความสุขได้ ก็ต่อเมื่อสังคม โดยรวมอยู่ได้ หากสังคมล่มสลาย คนในสังคมจะอยู่ด้วยปกติสุข ได้อย่างไร ประโยชน์ของส่วนรวมต้องมาก่อนประโยชน์ส่วน บุคคลเสมอ

พอเพียง

พอเพียง หมายถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความหมายว่า การดำเนิน ชีวิตนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความ ไม่ประมาทโดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่มากและ ไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิต และการบริโภคที่พอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ เรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่ คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับ ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง การเสี่ยงภัยรอบตัว ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ จะต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรม เป็นเงื่อนไขพื้นฐาน

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และ ความระมัดระวังในการดำเนินชีวิต และการประกอบการงาน

เงื่อนไขคุณธรรม คือ การยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน ฯลฯ ตลอดเวลา

ดังนั้น ความพอเพียง หมายถึง ไม่โลภมาก พอใจในความ มีอยู่ เป็นอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความสุขกับความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ตามอัตภาพ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อาจจะมีทรัพย์สินหรือสิ่งของ ที่มีมูลค่าบ้างก็ได้ แต่ต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

เงื่อนไขความรู้
รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

เงื่อนไขคุณธรรม
ซื่อสัตย์สุจริต สติปัญญา
ขยันอดทน แบ่งปัน

นำไปสู่

ชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/สมดุล/มั่นคง/ยั่งยืน

รักษ์สิ่งแวดล้อม

รักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การอนุรักษ์รักษาสีงแวดล้อมและ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากโลกใบนี้คือบ้านของเรา การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ย่อมเป็นการทำลายบ้านของเรา หากเราใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัดอย่างมีเหตุผลและตามความจำเป็นโลกก็จะอยู่ กับเราได้นาน ดังนั้น เราจึงควรอนุรักษ์ธรรมชาติและใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยที่สุดใช้อย่างมีเหตุผล และให้ได้ ประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด ถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในโลก ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

การอนุรักษ์นั้นมีหลักการอยู่ ๓ ประการ คือ (๑) ใช้อย่าง ชาญฉลาด (๒) ใช้อย่างประหยัด (๓) ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ อยู่ในสภาพดีพอที่เราจะอาศัยอยู่ต่อไปได้ โดยไม่ล่อแหลมหรือ เสี่ยงต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อในอนาคต

คุณธรรม จริยธรรม
พื้นฐานในสังคมไทย

ประการ

ข้อตรง
มีวินัย
เสียสละเพื่อส่วนรวม
พอเพียง
รักษ์สิ่งแวดล้อม

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๙๓๔๓ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๓๗๓
สายด่วน ๑๖๗๖ ฟรีทั่วประเทศ

www.ombudsman.go.th

